

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
विषय:- बी.ए.भाग-3 संस्कृत (विशेष स्तर)
सुधारित अभ्यासक्रम जून 2009 पासून
पेपर क्रमांक-4

शीर्षक- वेद आणि उपनिषदे

पाठ्यपुस्तक -

अ) वेदसौरभम्

ब) ब्राह्मणोपनिषदामृतम्

स्वयम् अध्ययन साहित्य पेपर क्र. 4 प्रकाशक-शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी	
1.	वस्तुनिष्ठ प्रश्न (बहुपर्यायी)	(10)
2.	अ) भाषांतर करा (3 पैकी 2) (वेदसौरभम् वर आधारित)	(10)
	ब) ससन्दर्भ स्पष्टीकरण करा. (3 पैकी 2) (वेदसौरभम् वर आधारित)	(10)
3.	पूर्ण प्रश्न/पूर्णप्रश्न (वेदसौरभम् वर आधारित)	(15)
4.	अ) विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (वेदसौरभम् वर आधारित)	(10)
	ब) विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (ब्राह्मणोपनिषदावर आधारित)	(10)
5.	अ) भाषांतर करा (3 पैकी 2) (ब्राह्मणोपनिषदावर आधारित)	(10)
	ब) ससन्दर्भ स्पष्टीकरण करा. (3 पैकी 2) (ब्राह्मणोपनिषदावर आधारित)	(10)
6.	पूर्ण प्रश्न/पूर्ण प्रश्न (ब्राह्मणोपनिषदावर आधारित)	(15)

पेपर क्रमांक-5

शीर्षक- धर्मशास्त्र आणि दर्शन

अ) मनुस्मृति:- अध्याय क्र-7 राजधर्म

ब) वेदान्तसार - सदानन्दयति

पाठ्यपुस्तके - अ) सार्थ मनुस्मृति: संपादक- विष्णुशास्त्री बापट

ब) वेदान्तसार:- पं.दं.वा.जोग. पुणे.

	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी	
1.	वस्तुनिष्ठ प्रश्न (बहुपर्यायी)	(10)
2.	अ) भाषांतर करा (3 पैकी 2) (मनुस्मृतिवर आधारित)	(10)
	ब) ससन्दर्भ स्पष्टीकरण करा. (3 पैकी 2) (मनुस्मृतिवर आधारित)	(10)
3.	पूर्ण प्रश्न/पूर्णप्रश्न (मनुस्मृतिवर आधारित)	(15)
4.	अ) विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (मनुस्मृतिवर आधारित)	(10)
	ब) विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (वेदान्तसारावर आधारित)	(10)
5.	अ) भाषांतर करा (3 पैकी 2) (वेदान्तसारावर आधारित)	(10)
	ब) ससन्दर्भ स्पष्टीकरण करा. (3 पैकी 2) (वेदान्तसारावर आधारित)	(10)
6.	पूर्ण प्रश्न/पूर्ण प्रश्न (वेदान्तसारावर आधारित)	(15)

- संदर्भ ग्रंथ:- 1. मनुस्मृति:- नरहर कुरुंदकर इंद्रायणी साहित्य, पुणे- 1992
2. मनुस्मृति:- एक समालोचन-डॉ. अंकुश रा. सावंत केशव भिकाजी ढवळे मुंबई (1996)
3. वेदान्तसार:- रामस्वरूप खेमराज श्रीकृष्णदास प्रकाशन, मुंबई (हिन्दी आवृत्ती)
4. वेदान्तसार:- डॉ.सौ. नलिनी चाफेकर. ठाणे.

पेपर क्रमांक-6

शीर्षक- इतिहास आणि तर्कशास्त्र

अ) वैदिक साहित्याचा इतिहास

(ऋग्वेद, अथर्ववेद, ब्राम्हणे, उपनिषदे, व वेदांगे फक्त)

ब) तर्कसंग्रह of अन्नभट्ट

पाठ्यपुस्तके - अ) भारतीय साहित्याचा इतिहास (भाग - 1)

सिन्धू डांगे - महाराष्ट्र ग्रंथ निर्मिती मंडळ नागपूर.

ब) तर्कसंग्रह - पं.द.वा. जोग पुणे.

	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी	
1.	वस्तुनिष्ठ प्रश्न (बहुपर्यायी)	(10)
2.	अ) विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2)	(10)
	ब) विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (ब्राम्हग्रंथ व उपनिषदांवर आधारित)	(10)
3.	पूर्ण प्रश्न/पूर्णप्रश्न (वेदांवर आधारित)	(15)
4.	अ) विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (वेदांगावर आधारित)	(10)

	ब) टीपा लिहा. (3 पैकी 2) (तर्कसंग्रहावर आधारित)	(10)
5.	अ) पूर्ण स्पष्टीकरण करा. (3 पैकी 2)	(10)
	अ) विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (तर्कसंग्रहावर आधारित)	(10)
6.	पूर्ण प्रश्न/पूर्णप्रश्न (तर्कसंग्रहावर आधारित)	(15)

संदर्भ:-

1. संस्कृत साहित्यका इतिहास
डॉ.पुष्पा गुप्ता- इस्टर्न बुक लिंकर्स, दिल्ली.
2. संस्कृत साहित्यका इतिहास
वाचस्पति गैरोला चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी.
3. वैदिक साहित्यका इतिहास (प्रथम भाग)
चारुदत्त शास्त्री, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी.
4. वैदिक साहित्यकी रुपरेखा
श्री.हंसराज अग्रवाल चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी.
5. वैदिक संस्कृतीचा इतिहास
तर्क तीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी प्रज्ञापाठशाला, वाई.
6. तर्कसंग्रह महाभाष्य
ह.भ.प. नामदेव महाराज गुट्टेवाडीकर, गुट्टेवाडी जि.बीड

पेपर क्रमांक-7

शीर्षक- साहित्यशास्त्र व वैदिकोत्तर संस्कृत साहित्य

अ) काव्यप्रकाश- उल्लास- 2 व 3 व 10 मधील निवडक अलंकार

- 1.उत्प्रेक्षा 2. रुपक-श्लोक क. 32 पर्यन्त 3.अपन्हति 4. समासोक्ति
5. निदर्शना 6. अतिशयोक्ति 7. अर्थान्तव्यास 8. पर्याय 9. व्याजोक्ति
- 10.सार 11. भ्रान्तिमान 12. सामान्य 13. विशेष

ब) भामिनिविलास: (प्रास्ताविक विलास फक्त)

पाठ्यपुस्तके - अ) काव्यप्रकाश- उल्लास-2, व 3 व 10 शशिकला हातवळणे,
साहित्य सेवा प्रकाशन, सातारा.

ब) भामिनिविलास- प्रास्ताविक विलास संपादक- प्रा. शिवदास जाधव पुणे-2002

	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी	
1.	वस्तुनिष्ठ प्रश्न (बहुपर्यायी)	(10)
2.	अ) स्पष्टीकरणात्मक टीपा (6 पैकी 4) (उल्लास 2 व 3 वर आधारित)	(10)
	ब) सविस्तर टीपा (2 पैकी 1) (उल्लास 2 व 3 वर आधारित)	(10)
3.	अ) अलंकाराची व्याख्या देवून सोदाहरण स्पष्ट करा. (3 पैकी 2) (उल्लास 10 वर आधारित)	(10)
	ब) साम्यभेद स्पष्ट करा (2 पैकी 1) (उल्लास 1 व 2 वर आधारित)	(5)
4.	अ) सविस्तर परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (उल्लास 2 व 3 वर आधारित)	(10)
	ब) विवेचक परिच्छेद लिहा (3 पैकी 2) (भामिनीविलासावर आधारित)	(10)
5.	अ) भाषांतर करा (3 पैकी 2) (भामिनीविलासावर आधारित)	(10)
	ब) ससन्दर्भ स्पष्टीकरण करा. (3 पैकी 2) (भामिनीविलासावर आधारित)	(10)
6.	पूर्ण प्रश्न/पूर्ण प्रश्न (भामिनीविलासावर आधारित)	(15)

- संदर्भ:- 1. काव्यप्रकाश मम्मट (उल्लास 1,2,3, व 10) श्री.कृ.श्री.अर्जुनवाडकर देशमुख प्रकाशन पुणे-1962
 2. भामिनीविलास:- (हिन्दी) महावीर प्रसाद द्विवेदी
 3. भामिनीविलास:- (हिन्दी) संपादक- राधेशाम मिश्र चौखम्बा संस्कृत संस्थान वाराणसी 1990

पेपर कमांक-8

शीर्षक- व्याकरण व पुरातत्वविद्या

पाठ्यपुस्तके -

अ) संस्कृत व्याकरण प्रबोध

ब) भारतीय पुराविद्या परिचय

स्वयम् अध्ययन साहित्य-पेपर क.8 प्रकाशक- शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी	
1.	वस्तुनिष्ठ प्रश्न (बहुपर्यायी)	(10)
2.	अ) सुत्रांचे पूर्ण स्पष्टीकरण करा. (3 पैकी 2) (सन्धिप्रकरणावर आधारित)	(10)
	ब) सुत्रांचे पूर्ण स्पष्टीकरण करा. (3 पैकी 2) (समास प्रकरणावर आधारित)	(10)
3.	अ) विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (संकीर्ण प्रकरणावर आधारित)	(10)
4.	अ). पूर्ण प्रश्न/पूर्ण प्रश्न (संस्कृत व्याकरण परंपरेवर आधारित)	(15)
	ब). पूर्ण प्रश्न/पूर्ण प्रश्न (भारतीय पुराविद्यापरिचय प्रकरण 1 व 2 वर आधारित)	(10)

5.	अ) भाषांतर करा (3 पैकी 2) (शिलालेखांवर आधारित)	(10)
	ब) परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (शिलालेखांवर आधारित)	(10)
6.	विवेचक परिच्छेद लिहा. (3 पैकी 2) (भारतीय पुराविद्या परिचय प्रकरण 1 व 2 वर आधारित)	(15)

संदर्भ:- 1. मराठी लघुसिद्धान्त कौमुदी (भाग 1 व 2)

पंडित रा.ग. किंगेवडेकर व्यास प्रकाशन, पुणे (1959)

2. वैयाकरण सिद्धान्त कौमुदी:- (भाग-1).

संपादक- म.दा.साठे संस्कृत विद्या परिसंस्था, पुणे (1965)

3. अनुवाद चन्द्रिका:- डॉ. यदुनन्दन मिश्र चौखम्बा पब्लिशर्स

4. पाणिनि व पाणिनीय संप्रदाय:- म.दा. साठे जोशी आणि लोखंडे प्रकाशन पुणे.

5. संस्कृत व्याकरणशास्त्र का इतिहास:- (भाग 1 ते 3)

संपादक-पंडित युधिष्ठिर मीमांसक, प्रकाशक-रामलाल कपूर ट्रस्ट, सोनिपत

7. भारतीय पुराविद्या:- डॉ. शोभना गोखले

B.A.III Sanskrit Special Equivalences of the revised syllabus introduced from June 2009 onwards

Sr No	Old Syllabus	Sr No	New Syllabus
1	Paper – IV Veda.	1	पेपर क्रमांक-4 शीर्षक- वेद आणि उपनिषदे
2	Paper No. V धर्मशास्त्र and दर्शन	2	पेपर क्रमांक-5 शीर्षक- धर्मशास्त्र आणि दर्शन
3	Paper No. VI History and Logic	3	पेपर क्रमांक-6 इतिहास आणि तर्कशा
4	Paper No. vii (Poetics and Postvedic Sanskrit Literature) साहित्य व वैदिकोत्तर संस्कृत साहित्य	4	पेपर क्रमांक-7 शीर्षक- साहित्यशास्त्र व वैदिकोत्तर संस्कृत साहित्य
5	Paper No. viii Grammer & Epigraphy	5	पेपर क्रमांक-8 शीर्षक- व्याकरण व पुरातत्वविद्या